



**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ, СІМ'Ї ТА ЄДНОСТІ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 204-72-73, (044) 204-73-06
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство фінансів України

**Спільний представницький орган
репрезентативних всеукраїнських
об'єднань профспілок на
національному рівні**

Майдан Незалежності, 2
м. Київ, 01001

Про розгляд пропозицій до проекту
Державного бюджету України
на 2027–2029 роки

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України розглянуло лист Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні (далі – СПО об'єднань профспілок) від 31.07.2026 № 01-12/542-СПО щодо пропозицій до проекту Державного бюджету України на 2027–2029 роки (далі – пропозиції), і в межах компетенції повідомляє.

Щодо прожиткового мінімуму (пункт 1 пропозицій)

Бюджетною декларацією на 2027–2029 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2026 № 793, передбачено встановлення розмірів прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення, які на 10,9 відсотка перевищують розміри, затверджені в державному бюджеті на 2026 рік.

Відповідно до заходу 17 Порядку розроблення проектів прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку, Бюджетної декларації та державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 „Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету” (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1416), стосовно подання щороку до 05 березня Мінекономіки та Мінфіну попередніх сценарних умов (розміру



СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
№ 1102-34220/03-26 від 26.08.2026
Підписувач Улютин Денис Валерійович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000371F0300BC950A00
Дійсний з 12.01.2026 10:32:43 по 12.01.2027 10:32:43

прожиткового мінімуму на одну особу за основними соціальними і демографічними групами населення) на наступний та два подальші роки, Мінсоцполітики надало відповідну інформацію листом від 04.03.2026 № 1102-8639/03-26.

Оскільки на сьогодні прожитковий мінімум є основою для визначення розмірів державних соціальних гарантій (мінімальної пенсії, державної соціальної допомоги) та має значний вплив при плануванні видатків бюджетів усіх рівнів, будь-яке його збільшення призводить до їх автоматичного перерахунку та необхідності пошуку джерел покриття додаткових видатків.

Разом з тим протягом останніх років поглиблюється негативна тенденція щодо погіршення динаміки співвідношення між законодавчо затвердженим прожитковим мінімумом та його фактичним розміром, який у цінах липня 2026 року в розрахунку на одну особу становить 10 472 грн, для дітей віком до 6 років – 7 855 грн, віком від 6 до 18 років – 9 998 грн; для працездатних осіб – 9 321 грн; для осіб, які втратили працездатність, – 7 455 гривень.

В цілому пропозиція щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму підтримується. Проте з огляду на значний розрив між затвердженими у державному бюджеті розмірами прожиткового мінімуму та його фактичними розмірами це питання потребує комплексного вирішення в частині підвищення ефективності його застосування.

Щодо забезпечення у повному обсязі видатків за бюджетною програмою КПКВК 2506110 „Виплата житлових субсидій та пільг громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу” (пункт 11 пропозицій)

Мінсоцполітики через програму житлових субсидій та пільг забезпечує адресний соціальний захист уразливих категорій населення в умовах зростання цін і тарифів на житлово-комунальні послуги. Надання житлових субсидій дає змогу гарантувати домогосподарствам сталість витрат на оплату послуг, що є критично важливим в умовах воєнного стану.

У вигляді житлових субсидій держава компенсує вразливим категоріям громадян вартість житлово-комунальних послуг, що перевищує визначений для домогосподарства обов'язковий відсоток платежу, який залежить від розміру середньомісячного сукупного доходу домогосподарства в розрахунку на одну особу. При цьому розмір житлової субсидії збільшується в разі підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги.

Також прогнозується тенденція до зростання чисельності отримувачів пільг на оплату житлово-комунальних послуг. Це зумовлено об'єктивними наслідками воєнних дій, зокрема збільшенням кількості осіб зі статусом ветерана війни.

Розрахунок обсягу видатків за бюджетною програмою КПКВК 2506110 „Виплата житлових субсидій та пільг громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу” на 2027–2029 роки проведено з урахуванням фактичних оперативних даних фінансування за січень – липень поточного року за



відповідними напрямками, динаміки показників порівняно з показниками попереднього бюджетного періоду на рівні видатків, затверджених на 2026 рік.

Разом з тим при розрахунку видатків не враховувалось підвищення тарифів на оплату житлово-комунальних послуг у 2027–2029 роках. Водночас варто зауважити, що у разі підвищення цін / тарифів на житлово-комунальні послуги додаткова потреба потребуватиме збільшення у пропорційному рівні.

Щодо забезпечення поетапного скасування протягом 2027 року показника „рівень забезпечення прожиткового мінімуму” при визначенні права на призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям і її розмірів (пункт 12 пропозицій)

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2025 № 371 „Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо надання базової соціальної допомоги” у 2025–2026 роках проводиться експеримент щодо надання базової соціальної допомоги, який передбачає суттєве підвищення рівня соціальної підтримки найбільш вразливих категорій громадян, виведення таких сімей зі складних життєвих обставин і підвищення рівня адресності надання державної допомоги.

Мінсоцполітики повністю підтримує та зацікавлене у подальшому застосуванні (інтеграції) відповідних підходів у систему надання соціальної підтримки на законодавчому рівні.

Наразі у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України „Про базову соціальну допомогу” (реєстр. № 15094 від 20.03.2026), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Мотовиловцем А. В., Третяковою Г. М. та іншими (далі – проект Закону № 15094), яким пропонується запровадити базову державну соціальну допомогу як уніфікований і комплексний вид соціальної підтримки сімей з низькими доходами, що включатиме:

проведення індивідуального оцінювання потреб домогосподарств з низькими доходами та складання на його основі індивідуальних планів надання соціальної підтримки;

надання адресної комплексної допомоги сім'ям (виплат та соціальних послуг) відповідно до їхніх індивідуальних потреб;

реалізацію заходів стимулювання працевдатних отримувачів соціальної допомоги до повернення на ринок праці та досягнення фінансової стійкості сім'ї.

На заміну поняття „рівень забезпечення прожиткового мінімуму” пропонується визначати законом про Державний бюджет України поняття „розмір базової величини”.

Мінсоцполітики опрацьовано проект Закону № 15094 та висловлено пропозиції щодо його підтримки, які внесено до модуля взаємодії Кабінету міністрів України з Верховною Радою України.

Прийняття відповідного Закону дасть можливість інтегрувати систему грошових виплат сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах, у систему надання таким сім'ям соціальних послуг на основі індивідуального підходу до кожної сім'ї та запровадити проактивну соціальну підтримку сімей з



низькими доходами, що передбачає виявлення сімей, які потребують допомоги, сприяння їм в оформленні документів та розширення доступності послуг з державної соціальної підтримки за місцем проживання сімей у громаді.

Щодо відновлення конституційних прав пенсіонерів – колишніх державних службовців, яким пенсію було призначено за нормами статті 37 Закону 1993 року (пункт 13 пропозицій)

Починаючи з 01.07.2023 пенсії, призначені відповідно до статті 37 Закону України від 16.12.1993 № 3723-ХІІ „Про державну службу” (далі – Закон № 3723), перераховуються із застосуванням коефіцієнта збільшення, що визначається відповідно до абзаців другого, третього частини другої статті 42 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058).

Мінсоцполітики напрацьовує положення проекту Закону України „Про державне пенсійне страхування”, зокрема, щодо зміни формули розрахунку пенсій у солідарній системі пенсійного страхування, а також пенсій, що призначені за спеціальними законами. У напрацьованому законопроекті враховано висновки Конституційного Суду України, сформульовані в Рішенні від 23.12.2022 № 3-р/2022, щодо визнання неконституційним підпункту 1 пункту 2 розділу ХІ „Прикінцеві та перехідні положення” Закону України від 10.12.2015 № 889-VIII „Про державну службу” (далі – Закон № 889), а також у Рішенні від 20.01.2026 № 1-р/2026 в частині визнання підпункту 1 пункту 2 розділу ХІ „Прикінцеві та перехідні положення” Закону № 889, оскільки в ньому не встановлено перехідних умов пенсійного забезпечення чи компенсаційних механізмів для осіб, які у період із 15.03.2000 до дня набрання чинності Законом № 889 обіймали посади державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, але станом на 01.05.2016 не мали потрібного стажу для призначення пенсії на підставі статті 37 Закону № 3723.

Щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення, осучаснення розміру раніше призначених пенсій з урахуванням середньої заробітної плати у галузях економіки за три останні роки (пункт 14 пропозицій)

З метою вирішення ключових проблем функціонування солідарної системи загальнообов’язкового державного пенсійного страхування, Мінсоцполітики напрацьовує положення законопроекту, спрямованого на реалізацію комплексної пенсійної реформи, основними складовими якої є запровадження єдиних підходів до визначення розмірів пенсії залежно від сплачених страхових внесків, а також трансформування системи спеціальних пенсій у систему професійного пенсійного забезпечення, що базуватиметься на сплаті професійних внесків.

Щодо передбачення фінансування усіх витрат на лікування, реабілітацію, протезування, соціальний супровід учасників бойових дій, які отримали поранення під час війни (пункт 16 пропозицій)

З метою вдосконалення системи протезування розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 № 182-р, схвалено Дорожню карту реформування системи протезування, спрямовану на забезпечення інтеграції



послуг, прозорості та передбачуваності процесів, розвиток професійної компетентності персоналу, покращення систем управління та фінансування та затверджено план заходів з її реалізації на 2026 рік.

Основним завданням реформування системи протезування є чітке визначення етапів реалізації змін, відповідальних виконавців і необхідних ресурсів (забезпечення людини чітким маршрутом від ампутації до підбору протеза, навчання користуванню протезом, супровід і повернення до повноцінного життя).

Реалізація Дорожньої карти передбачає досягнення кількох взаємопов'язаних цілей:

удосконалення маршруту особи з ампутацією та підвищення якості протезування (встановлення чітких процедур взаємодії, єдиних стандартів та узгоджених ролей);

цифровізація процесів забезпечення допоміжними засобами реабілітації, зокрема процесу протезування (запровадження електронної публічної послуги з протезування);

питання професійного розвитку (підвищення кваліфікації працівників, розвиток необхідних компетенцій тощо);

формування нової моделі ціноутворення у протезуванні (вдосконалення планування витрат, підвищення прозорості фінансових процедур).

У межах бюджетної програми КПКВК 2507110 „Соціальний захист осіб з інвалідністю” пропонується спрямувати:

на протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок, – 2 039,8 млн грн;

на забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, виплату грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби – 9 507,8 млн гривень.

Щодо забезпечення соціального захисту працівників, які постраждали внаслідок військових дій по дорозі на роботу або з роботи (пункт 18 пропозицій)

У межах бюджетної програми КПКВК 2501250 „Соціальний захист окремих категорій громадян, підтримка осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та реалізація заходів у сфері соціального захисту населення” за окремим напрямом здійснюватиметься виплата одноразової грошової допомоги за шкodu життя та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України. На 2027 рік для проведення такої виплати визначено видатки в обсязі 480,3 млн гривень.

Щодо фінансування виплат без застосування обмежень чи скасування пільг, компенсацій та гарантій окремим категоріям громадян, що потребують додаткових гарантій соціального захисту з боку держави (пункт 19 пропозицій)



З метою застосування єдиних підходів та критеріїв надання державної підтримки у 2025–2026 роках законами про Державний бюджет України встановлено, що пільги на оплату житлово-комунальних послуг окремим категоріям осіб надаються за умови, що розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу. Такі умови надання пільг передбачено для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, учасників війни, осіб, які мають особливі та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, вдів (вдівців) та батьків померлих таких осіб, ветеранів праці, пенсіонерів, які раніше працювали медичними, фармацевтичними, педагогічними працівниками у сільській місцевості та селищах міського типу і проживають у них, жертв війни, багатодітних сімей, дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

На розгляді Верховної Ради України подано проект Закону України „Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів / ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України” (реєстр. № 13696 від 25.08.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, проект Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави (реєстр. № 14265 від 28.11.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України, та проект Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави (реєстр. № 14265-1 від 17.12.2025), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Третяковою Г. М., Цибою Т. В. та іншими, якими передбачено надання пільг окремим категоріям громадян у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Зокрема, за пропозиціями Мінсоцполітики передбачено надання пільги на оплату житлово-комунальних послуг ветеранам / ветеранкам, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України:

на період, мінімально необхідний для відновлення, але не менше ніж три роки, з урахуванням критеріїв, що дають підстави продовжити такий період відновлення, – без урахування фінансово-майнового стану;

на період після відновлення – з урахуванням потреб і фінансово-майнового стану.

Щодо передбачення окремої бюджетної програми (або субвенції місцевим бюджетам) для реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.2025 № 1750 (далі – постанова № 1750) для підвищення оплати праці працівників надавачів соціальних послуг незалежно від джерел фінансування

Постанову № 1750 прийнято з метою нормативно-правового забезпечення підвищення рівня оплати праці працівників надавачів соціальних та реабілітаційних послуг.

Пунктом 2 постанови № 1750 передбачено, що обласні, Київська міська державні адміністрації (військові адміністрації) повинні забезпечувати виплату заробітної плати працівникам надавачів соціальних і реабілітаційних послуг відповідно до абзацу другого пункту 1 постанови № 1750.



СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
№ 1102-34220/03-26 від 26.08.2026
Підписувач Улюїн Денис Валерійович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000371F0300BC950A00
Дійсний з 12.01.2026 10:32:43 по 12.01.2027 10:32:43

Разом з тим відповідно до Конституції України та Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” (далі – Закон № 280) органи місцевого самоврядування є самостійними у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону № 280 місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об’єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Тому пунктом 3 постанови № 1750 рекомендовано органам місцевого самоврядування забезпечувати виплату заробітної плати працівникам надавачів соціальних та реабілітаційних послуг відповідно до абзацу другого пункту 1 постанови № 1750.

Наразі Мінсоцполітики проведено роботу в частині надання необхідних рекомендацій для проведення підвищення посадових окладів, зокрема, було акцентовано увагу на необхідності проведення комплексного аналізу фонду оплати праці та кадрового забезпечення з урахуванням реального функціонального навантаження на працівників, а також правомірності та обґрунтованості встановлення доплат, надбавок і премій з метою забезпечення відповідності таких виплат законодавству, умовам оплати праці та фактичним показникам виконання робіт із дотриманням принципу раціонального використання фінансових ресурсів.

**Міністр соціальної політики,
сім’ї та єдності України**

Денис УЛЮТІН

Коваль Світлана, 044 204 72 28



СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім’ї та єдності України
№ 1102-34220/03-26 від 26.08.2026
Підписувач Улютін Денис Валерійович
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000371F0300BC950A00
Дійсний з 12.01.2026 10:32:43 по 12.01.2027 10:32:43